

»^ο Δημοσθένης Οικονομίδης ἐδημοσίευσε τὰ ἑξῆς ἔργα:

α' Ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Κωνσταντινουπόλεως:

- 1 Περί τινων τύπων τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἐσφυλμένως τονουμένων (22, 236-252).
- 2 Γραμματικὴ τῆς Ποντικῆς διαλέκτου (23, 102-252).
- 3 Ὑπόμνημα περὶ συντάξεως τοῦ Λεξικοῦ τῆς δημοτικῆς γλώσσης (30, 157-162).

β' Ἐν τῇ Ἀθηνᾷ:

- 4 Γλωσσικά (29 Λεξικογραφικῷ Ἀρχεῖῳ 51-65).
- 5 Ποντικάι τινες λέξεις καὶ Καλπαδοκικαὶ (38, 110-118).
- 6 Γραμματικά ἐκ τῆς Ποντικῆς διαλέκτου (45, 286-294).
- 7 Τὸ παθητικὸν καὶ μέσον ρῆμα ἐν τῇ Ποντικῇ διαλέκτῳ (46, 151-173).

γ' Ἐν τῷ Λεξικογραφικῷ Ἀρχεῖῳ:

- 8 Γλωσσικά ἐκ Πόντου (5, 188-202).

δ' Ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ Πόντου:

- 9 Γαμήλια ἔθιμα (1, 121-180).
- 10 Περὶ ἀμφιέσεως (2, 3-48).
- 11 Ἀργυρόπολις (3, 145-194).
- 12 Τὰ σύνθετα εἰς πούλλος (8, 59-74).

ε' Ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος:

- 13 Τὰ παρχάρια τοῦ Πόντου (1922, σ. 374-386).
- 14 Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Πόντου (1923, σ. 331-343).
- 15 Προσωποποιεῖα τοῦ ἡλίου (1924, σ. 383-394).
- 16 Οἱ μωμόεροι ἐν Πόντῳ (1927, σ. 181-192).
- 17 Ἐκ τῆς Λαογραφίας τοῦ Πόντου (1929, σ. 363-368).

στ' Ἐν τῷ Ἀφισρώματι εἰς Γ. Χατζιδάκιν:

- 18 Τὰ εἰς -α θυληκὰ παροξύτονα τῆς α' κλίσεως οὐσιαστικά ἐν τῇ Ποντικῇ διαλέκτῳ (201-203).
- 19 Ἀνέκδοτος Ποντικὴ παραδοσις.

ζ' Κατέθηκε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου του εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἀκαδημίας χειρόγραφον «Γραμματικὴν τῆς Ποντικῆς διαλέκτου».

Ὁ Πρόεδρος προκηρῶσει τὴν πλήρωσιν μιᾶς τακτικῆς ἔδρας τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ὀρίζει προθεσμίαν ὑποβολῆς ὑποψηφιοτήτων μέχρι τῆς 3 Μαΐου ἐ.ἔ.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς καταθέτει τὰ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποσταλέντα συγγράμματα, περὶ δὲ τοῦ «Greek Journey» τοῦ κ. Lincoln καὶ τῆς Κυρίας Margaret Mac Veagh, καὶ τοῦ ἔργου «Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ὁ Δομήνικος Θεοτοκόπουλος» τοῦ κ. Ἀχιλλέως Κύρου, λέγει ἰδιαιτέρως τὰ ἑξῆς:

«Ἰδιαιτέρως ἐπιθυμῶ νὰ ἐξάρω σήμερον δύο ἐκ τῶν τελευταίως πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποσταλέντων βιβλίων ἦτοι τὸ Greek Journey τοῦ κ. Προεβευτοῦ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Κυρίας Lincoln Mac Veagh καὶ τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Ἀχιλλέως Κύρου «Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ὁ Δομήνικος Θεοτοκόπουλος».

»Τὸ «Ἑλληνικὸν Ταξίδιον» τοῦ Κου καὶ τῆς Κας Mac Veagh εἶναι μετὰ χάριτος καὶ ἀφελείας συντεταγμένη περιήγησις τῆς Ἑλλάδος ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν, τὴν ὁποίαν οἱ φιλελληνικότατοι συγγραφεῖς ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐκλύσωσι πρὸς μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς χώρας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

»Ἐπαγωγόταται διηγήσεις εἴτε εἰς συνεχῆ εἴτε εἰς διαλογικὴν μορφήν εἰλημμέναι ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, τῆς μυθολογίας καὶ τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ βίου ζωογονοῦσι τὰς ἐπισκέψεις τῶν Ἑλληνικῶν τόπων, συμπληροῦσι δὲ τὴν περιγραφὴν αἱ περὶ τῆς νέας Ἑλλάδος γνώσεις, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦσι πλήρη καὶ ἄρτιαν εἰκόνα τῆς ὅλης χώρας. Οἱ φίλοι τῆς κλασσικῆς μορφώσεως θὰ χαιρετίσωσι μετὰ ἰδιαιτέρας χαρᾶς τὸ ταξίδιον τοῦ εὐγενεστάτου ζεύγους Mac Veagh.

»Τὸ ὀγκῶδες δημοσίευμα τοῦ κ. Ἀχιλλέως Κύρου περὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τοῦ Δομηνικοῦ Θεοτοκοπούλου, ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ προγενέστερον βιβλίον τοῦ συγγραφέως περὶ τοῦ Κρητὸς ζωγράφου.

»Ἐκ τοῦ πόθου, ἵνα παραστήσῃ τὸ περιβάλλον τοῦ Θεοτοκοπούλου ἀπὸ ἀπόψεως Ἑλληνικῆς παραδόσεως κινούμενος ὁ κ. Κύρου συνέγραψε σημαντικὸν πόνημα περὶ τῆς συμβολῆς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ.

»Ἐπιμελέστατα ἐργασθεῖς κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ ἐκ ποικίλων ἡμετέρων καὶ ξένων συγγραμμάτων ἀντλῶν εὐρυτάτας εἰδήσεις περὶ τοῦ θέματος καὶ νὰ ἀποδώσῃ ταύτας ἐν συστηματικῇ ἱστορικῇ μορφῇ καὶ ἐν ἀδιασπᾶστῳ εἰρμῶ δια γλώσσης γλαφυρωτάτης καὶ ἀπροσκοπτοῦ, ὥστε νὰ ἀποβῇ τὸ βιβλίον αὐτοῦ ὠφελιμώτατον ἀνάγνωσμα, νὰ ἀπεικονίσῃ δὲ ζωηρῶς καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν παιδευτικὴν παράδοσιν ἐν τῇ Δύσει, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδρασε καὶ ἐθαυματούργησεν ὁ Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ἀναπτύξας τὴν ιδιόρρυθμον ἐκείνην τεχνοτροπίαν, ἣ ὁποία ἐξησφάλισεν εἰς αὐτὸν ἐξαίρετόν ὄλως θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης.

»Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κύρου εἶναι ἀξιόλογον ἀπόκτημα».

Ὁ κ. Κωνστ. Ζέγγελης καταθέτει καὶ ἐξαίρει διὰ τῶν κάτωθι τὸ δωρηθὲν τῇ Ἀκαδημίᾳ τρίτομον ἔργον τοῦ † Hans Reck «Santorin», τὸ ἐκδοθὲν τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἐλλήνων ἐπιστημόνων κ.κ. Γ. Γεωργαλά, Δ. Χόνδρον καὶ Ν. Λιάτσικα.

»Τὸ βαρύτεμον καὶ πολύτεμον τοῦτο σύγγραμμα ἀποτελεῖ σημαντικὴν ἀπόκτησιν διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δωροῦσιν οἱ κ.κ. Γ. Γεωρ-

γαλᾶς καθηγητῆς καὶ Νικολ. Λιάτσικας διευθυντῆς τῆς Γεωλογικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι δωρηταὶ μόνον ἀλλὰ καὶ συντάκται κυριώτατοι τοῦ ἔργου. Ὁ δεύτερος ὁ καὶ ἐκτενέστερος τῶν τριῶν τόμων—ὁ τρίτος διαλαμβάνει μόνον φωτογραφίας καὶ χάρτας—ἀποτελεῖται κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ ἄρθρα τῶν κ.κ. Γεωργαλᾶ καὶ Λιάτσικα ὡς καὶ ἐν ἄρθρον ἀφορῶν τὰς φωτοφασματικὰς καὶ πυρομετρικὰς ἐρεῦνας τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Χόνδρου.

»Τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο γεωλογικὸν φαινόμενον ἔσχε διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ εὐτύχημα νὰ καταδείξη εἰς τὴν διεθνή ἐπιστήμην τὴν ἀξιοτίμητον θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον ἴστανται εὐτυχῶς αἱ θετικαὶ ἐπιστῆμαι. Συνεργεῖον ὁλόκληρον—διὰ νὰ μεταχειρισθῶ μίαν ἔκφρασιν τοῦ συροῦ—γεωλόγων, ὀρυκτολόγων καὶ φυσικῶν, ἔφθασεν ἀπὸ τὴν πρώτην τῶν σημειωθεισῶν ἐκρήξεων, εἰς τὴν καταχθόνιον μάχην τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἡφαίστου, οὕτως ὥστε ὅταν μόλις ἀργότερον κατέφθασαν ἐκ τῆς Δύσεως διακεκριμένοι γεωλόγοι, ἐλάχιστα εἶχον νὰ ἐρευνήσουν καὶ συμπληρῶσουν ὡς πρὸς τὸ φαινόμενον.

»Κανεὶς βεβαίως ἐξ ἡμῶν δὲν ἐλησμόνησε τὰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις τοῦ ἀειμνήστου ἡμῶν συναδέλφου Κ. Κτενᾶ πρὸς τὴν ἔκρηξιν κατὰ τὰ ἔτη 1925-28, τὰς ὁραίας φωτογραφίας καὶ τοὺς πολυτίμους χάρτας.

»Ἐντεῦθεν δὲν θὰ εἶμαι ἀδικαιολόγητος, νομίζω, ἂν εἶπω ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ συγγράμματος τούτου, τοῦ ὁποίου πέρυσιν τὸ γνωστότατον γεωγραφικὸν περιοδικὸν Petermanns geographische Mitteilungen περιλαμβάνον ἐκτενῆ ἀνάλυσιν λέγει, ὅτι τὰ φαινόμενα τῆς ἐκρήξεως ταύτης χάρις εἰς τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις τῶν ἐλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων ἐξαιρετικῶς ἀνέπτυξαν τὰς γνώσεις μας περὶ τῶν ἠφαιστειῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς δράσεως αὐτῶν.

»Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτελεῖ μελέτην περὶ τῆς πορείας τῆς γενέσεως τοῦ ἠφαιστείου—νήσου Σαντορίνης, εἰδικώτερον δὲ περὶ τῶν ἐκρήξεῶν του τῶν ἐτῶν 1925 καὶ 1928.

»Ὅπως ὁ ἐκδότης καὶ συνεργάτης τοῦ ἔργου—ἀποθανὼν δυστυχῶς πρὸ ἑξαμήνου—καθηγητῆς Δ^{ος} Χὰνς Ρὲκ ἀναγράφει εἰς τὰς σ. XXXIV-XXXV τῆς εἰσαγωγῆς, ἢ ὅλη μελέτη καὶ ἔκδοσις τοῦ τριτοῦ βιβλίου ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς, ὅτι «τόσον ὁ καθηγητῆς κ. Γεωργαλᾶς ὅσον καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐθεώρησαν ὡς καθήκον των τὸ νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν, ὑπὸ μορφήν λεπτομεροῦς μελέτης καὶ διὰ πᾶσαν μέλλουσαν ἐρευναν, τὸ ἀφθονον ὕλικόν τῶν παρατηρήσεων καὶ μίαν ὅσον τὸ δυνατόν πολύπλευρον ἐρμηνείαν τούτων ἐν σχέσει πρὸς γενικὰ ἠφαιστειολογικὰ προβλήματα. Καὶ τοῦτο διότι οἱ κύκλοι τῆς ἠφαιστείας ἀφυπνίσεως εἰς τὸ ἠφαιστεῖον Σαντορίνης—σύμφωνα μὲ τὴν πεῖραν τῶν δύο τελευ-

ταίων χιλιετηρίδων—εἰς ὀλίγας μόνον γενεὰς παρουσίασαν τὸ θέαμα μιᾶς ἐκρήξεως».

»Εἰς τὸ I κεφάλαιον τοῦ πρώτου τόμου, ἀφιερωμένου εἰς τὴν γεωλογίαν τῶν νήσων Σαντορίνης καὶ τῆς καλντέρας (Caldera) αὐτῆς, ὁ ἐκ τῶν συνεργατῶν Neuman van Padang ἔξετάζει μὲ μεγίστην ἐπιμέλειαν τὸ δύσκολον θέμα τοῦ σχηματισμοῦ τῶν νήσων Θήρας, Θηρεσίας καὶ Ἀσπρονησίου, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸ σημερινὸν ἠφαίστειον τῆς Σαντορίνης, καὶ προσθέτει :

«Ἐπὶ τῆς οὕτω πωσ σχηματισθείσης πρωταρχικῆς ἐνιαίας νήσου, ἡ ὁποία εἶχεν ἕκτασιν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης μικροτέραν τῆς τοῦ σημερινοῦ δακτυλίου νήσων, κατόκησαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι, γεωργοὶ καὶ ποιμένες, ὀλιγότερον δὲ ἀμπελοουργοί. Τοὺς ἀνθρώπους τούτους ὡς καὶ τὴν στρογγύλην μορφήν τῆς ἐνιαίας νήσου ἦλθε νὰ καταστρέψῃ μιὰ τρομερὰ ἔκρηξις, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦτο νὰ λάβῃ ἡ Σαντορίνη τὴν σημερινὴν μορφήν της καὶ νὰ γεννηθῇ ἡ καλντέρα (Caldera) αὐτῆς».

»Τὸ θέμα τοῦτο ἔξετάζει διεξοδικώτατα εἰς τὸ II κεφάλαιον ὁ καθηγητὴς † Hans Reck. Τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκρήξεως ταύτης, τὴν ὁποίαν ὀνομάζει «*ἐκρηξιν κισσήρεως* Bimsstein-Ausbruch», τοποθετεῖ ὁ Ρὲκ εἰς τὰ μέσα τοῦ 2^{ου} π. Χ. αἰῶνος.

»Εἰς τὸν δεύτερον τόμον κατ' ἀρχὰς—ἀφιερωμένον εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐκρήξεων 1925 καὶ 1928, οἱ ἐκ τῶν ἐλλήνων συνεργατῶν κ. κ. Γεωργαλᾶς καὶ Λιάτσικας, χάρις εἰς τὴν ἐπιμελέστατα διεξαχθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν παρακολούθησιν τῶν φαινομένων πολλάκις μὲ πρωτοφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των, ὡς κατὰ τὴν ριψοκίνδυνον ἀνάβασίν των εἰς τὸν μόλις σχηματισθέντα θόλον τῆς Δάφνης, κατ' ἄς ἡμέρας τὸ ἠφαίστειον ἦτο εἰσέτι ἐν ἐνεργείᾳ, περιγράφουν λεπτομερῶς τὴν ἐκρηξιν τοῦ 1925-26, τὸν σχηματισμὸν τοῦ θόλου τῆς Δάφνης (Φουκὲ) καὶ τῶν δύο ρευμάτων λάβας, τὰ ὁποῖα ὁ καθηγητὴς Ρὲκ ὠνόμασε πρὸς τιμὴν των, τὸ μὲν ἀνατολικὸν «Πεδίον λαβῶν Γεωργαλᾶ (Georgalas Lavafeld)» τὸ δὲ βόρειον «Ρεῦμα Λιάτσικα (Liatsikas-Strom)».

»Εἰς τὸ VI κεφάλαιον τοῦ δευτέρου τόμου ὁ ἐκ τῶν ἐλλήνων συνεργατῶν καθηγητὴς κ. Δ. Χόνδρος δίδει τὰ πορίσματα τῶν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Γεωργαλᾶ ἐκτελεσθεισῶν φασματοσκοπικῶν ἀναλύσεων τῶν φλογῶν τοῦ ἠφαιστείου καὶ τῶν διὰ πυρομέτρου μετρήσεων τῆς θερμοκρασίας τῶν ἐξερχομένων λαβῶν.

»Ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας διὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Ρὲκ γραφόμενον ἐν ἀρχῇ τοῦ VIII κεφαλαίου (δευτέρος τόμος σ. 114) ἀκριβῶς ἐπὶ λέξει :

«Ἡ διδομένη»—ὑπὸ τοῦ Ρὲκ δηλαδή—«βαθεῖα ἐξερεύνησις τοῦ θέματος θὰ ἦτο διὰ τὸν συγγραφέα χωρὶς ἄλλο ἔξ ἴσου ἀδύνατος, ὅσον καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου διὰ τὸν ἀναγνώστην, ἂν δὲν ἐδίδετο εἰς αὐτόν, ὅπως καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον ἡ ἱστορικὴ εἰκὼν τῶν ἐλλήνων συνεργατῶν μου ὡς ζωντανὴ πηγὴ (allgegen-

wärtiger Hintergrund) διὰ κάθε σχηματισμὸν γνώμης, ἐπειδὴ ὅλα τὰ συμπεράσματα καὶ αἱ προσπάθειαι ἐξηγήσεως τῆς μελέτης αὐτῆς θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὰς ρίζας τῶν εἰς τὴν παρατηρηθεῖσαν ἱστορίαν τῆς γενέσεως τῶν μαζῶν καὶ τῶν μορφῶν».

»Τὸ ὅλον ἔργον συνοδεύουν—ἐκτὸς 4 χρωματιστῶν πινάκων καὶ 109 εἰκόνων κειμένων εὐρισσομένων εἰς τοὺς πρῶτον καὶ δεύτερον τόμους τοῦ ἔργου—σειρὰ ὀλόκληρος ἐξ 9 χαρτῶν, 4 διαγραμμάτων καὶ 89 πινάκων φωτογραφιῶν κλπ., ἀποτελοῦσα τὸν τρίτον τόμον τοῦ ἔργου. Τὸ πλεῖστον τῶν φωτογραφιῶν ἔχει ληφθῆ ὑπὸ τῶν ἐλλήνων ἐπιστημόνων, ἰδίᾳ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ φαινόμενα τῆς δευτερογενοῦς ἠφαιστειότητος».

Ἐναγινώσκειται καὶ ἐγκρίνεται ὁ Ἀπολογισμὸς τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως 1937.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ.—Ἡ φιλοθήκη τοῦ Μητροφάνους Κριτοπούλου, ὑπὸ Κωνσταντίνου Δυοβουνιώτου.

Πρό τινος περιήλθεν ἐξ ἀγορᾶς εἰς τὴν κατοχὴν τῆς βιβλιοθήκης τῶν χειρογράφων τοῦ θεολογικοῦ σπουδαστηρίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἡ φιλοθήκη τοῦ Μητροφάνους Κριτοπούλου¹, τὸ πολύτιμον τοῦτο χειρόγραφον, τὸ περιέχον αὐτόγραφα διακεκριμένων ὡς τὰ πολλὰ λογίων τῆς Ἀγγλίας, Γερμανίας καὶ Ἑλβετίας καὶ ἀποτελοῦν μίαν τῶν πλουσιωτέρων συλλογῶν αὐτογράφων τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, δι' ὧν διαφωτίζονται ἀρκοῦντως σκοτεινά τινα σημεῖα τοῦ βίου τοῦ Μητροφάνους Κριτοπούλου καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην σχέσεων αὐτοῦ καὶ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας καθόλου πρὸς τοὺς διαμαρτυρομένους.

Ὡς γνωστὸν ὁ Μητροφάνης Κριτόπουλος κατὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἔπειτα ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ διαμονὴν αὐτοῦ ἀκολουθῶν τὴν συνήθειαν, τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπικρατοῦσαν, κατήρτισε λεύκωμα (album amicorum), τὸ ὑπ' αὐτοῦ καλούμενον «φιλοθήκη», ἐν ᾧ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ φίλοι αὐτοῦ κατέγραψαν τὰ ὀνόματα αὐτῶν μετ' ἀφισρωτικῶν τιμῶν λόγων. Τὴν φιλοθήκην ταύτην, ἣν ἐν δυσὶ ἐπιστολαῖς αὐτοῦ γραφεῖσαις ἐν Τυβίγγῃ τῷ 1627 ἀναφέρει ὁ Κριτόπουλος²,

¹ Περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Μητροφάνους Κριτοπούλου πρβλ. ἐκτὸς τῶν ἀρχαιοτέρων ἐργασίων καὶ τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν ἔργον τοῦ Ἰωάννου Ν. Καρμίρη «Μητροφάνης ὁ Κριτόπουλος καὶ ἡ ἀνεκδοτος ἀλληλογραφία αὐτοῦ» (ἐν Ἀθήναις 1937), ἐνθα παρατίθεται πλήρης βιβλιογραφία (σ. 15 καὶ 16).

² Πρβλ. τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κριτοπούλου πρὸς τὸν Brothecker, τὴν γραφεῖσαν ἐν Τυβίγγῃ «ἔτει τῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς καταλλαγῆς ἀχλὺς ἑκατομβαιῶνος ὀγδὴ ἱσταμένου», ἐν ᾗ πρὸς τοῖς ἄλλοις γράφει «Τὴν ἐμὴν φιλοθήκην, εἰ ἔλαβες ταύτην, ἀξιῶ πέμψαι μοι διὰ τινος πιστοῦ. Ἔστι γάρ τις τῶν εὐγενῶν καὶ φιλότατων μοι, ὃς μέλλει ἐγγράψαι ταύτην τὸ αὐτοῦ ὄνομα» καὶ τὴν πρὸς τὸν Glöcker, τὴν γραφεῖ-